

Рецензия

От проф. д-р Марийка Иванова Радева по конкурс за доцент по професионално направление Педагогика на обучението по /Методика на обучението по история/, обявен в Държавен вестник, бр. 21, от 15.03. 2022, с единствен участник гл. ас. д-р Красимир Сашков Кръстев

Документите, представени от д-р Кръстев за участие в посочения конкурс, са подготвени коректно и според изискванията.

Средно образование той завършва през 1999 г. в гр. Казанлък, ХГ „Св. СВ. Кирил и Методий“. От 1999-2005 по време на обучението си в ИФ на СУ „Св. Климент Охридски“ завършва бакалавърска степен по „история и география“ и археология. В магистърската степен се ориентира към изследване на Българското средновековие.

През 2009 г. защитава докторска дисертация на тема „България от 1280 до 1323 г. Политическа история, общество и стопанство“ с научен ръководител академик В. Гюзелев.

В следващите няколко години д-р Кр. Кръстев работи като учител по история и цивилизация, география и икономика, както и като хоноруван преподавател по средновековна история на България.

От 2013г. д-р Кр. Кръстев е преподавател по методика на обучението по история в ИФ на СУ „Св. Климент Охридски“.

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ НА гл. ас. К.Кръстев се развива в две направления: публикации по история на Средновековна България и методика /дидактика на историята.

С оглед нуждите на настоящия конкурс ще разгледам изследователските и теоретико-приложни публикации на гл. ас. К. Кръстев в областта на методиката на обучението по история.

На първо място по значимост и постижения поставям неговата монография „Урокът по история чрез методите на активното учене“. Този труд е задълбочено теоретико-приложно съчинение върху актуална тема от съвременното обучение по история в днешното българско училище.

В пространен увод К. Кръстев изяснява задължителни за изследване от този характер задачи: обстойна обосновка на термините „активно обучение“ и „активно учене“, аналитичен обзор на огромен масив от съчинения на руски, английски и български език по темата, формулировка на целите и задачите на изследването. Впечатлява отличната осведоменост на автора, ориентирана към постигане на актуалните теоретико-приложни задачи на българското историческо образование – част от един широк европейски цивилизационен контекст.

Приоритетът на автора – игровия метод, основателно съдържа и уговорката за възможностите за едно ефективно съчетаване с т.н. „традиционни методи. Освен описание и обосновка на 5 типа примерни урочни структури, д-р Кръстев си поставя задача да представи методите на активното учене в определен контекст, както и да ги апробира посредством емпирично изследване чрез дидактически експеримент, наблюдение и анкета.

Осъщественият от д-р Кръстев обзор на педагогическата литература от 19 в. до края на 80-те години на ХХ в. показва не само високото равнище на неговата осведоменост върху дидактическите игри, но и способността му да анализира и обобщава постиженията в тази област при използване на методите на активното учене. Тук се вижда отличното познаване на водещи идеи на редица западни и руски автори, бих казала, и на всички представители на българската методическа мисъл през целия ХХ в. Очевиден е стремежът на гл. ас. К. Кръстев към обективност и деидеологизация на разглежданите съчинения.

ГЛАВА първа. АКТИВНО УЧЕНЕ представя многостранен обзор на понятието „метод“ в дидактическата литература, класификации, сравнения, анализи, обосновка на авторски позиции с ясно центриране върху осъвременяването на системата от методи. Авторът съумява да запази логическа последователност, аналитичност и критично отношение към различните възгледи, да защити и открие актуални в съвременността гледни точки. Тезата за двете основни групи методи – на пасивното обучение и активното учене, е аргументирано защитена с приоритета на втората, чийто основен отличителен белег е „демократичния стил на взаимодействие“ в учебния процес.

Изцяло споделям оценката на д-р Кръстев, че методите на активното учене носят огромен хуманистичен и когнитивно-развиващ потенциал.

С обилие от примери са разгледани факторите, етапите на използване и приложение на десетки методи на активно то учене. Всеки от 56 те метода заслужава да бъде изучен и прилаган според творческия избор на учителите. Създадения от К. Кръстев текст е отлично помагало с осмислено и приложимо в практиката съчетание между теоретична обосновка и набор от практически умения за непосредствена учебна работа.

ГЛАВА ВТОРА. ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЪВРЕМЕННИЯ УРОК е сполучлив опит за адаптиране на комплекса от традиционни проблеми по темата към сърцевината на изследването, т.е. осъвременяване на разглежданите дидактически аспекти на урока ориентирани към активното учене.

Интересен е подходът на гл. ас. К. Кръстев към взаимодействието между традиция и иновации при класификацията на учебните форми. С показания еволюционен поглед, в коментара на познатите урочни и неурочни форми, с анализа на типовете и видове уроци по история, върху основата на действащите учебни програми авторът показва педагогическо и дидактическо въображение. Тук още веднъж се демонстрира творческото сътрудничество между К. Кръстев и участващите в експерименталната работа учители по история.

Този стил на работа, демонстриран в труда, утвърждава, по мое мнение, уменията на автора не само да води към доказване на изследователските цели, поставени в увода, но и да увлича и убеждава в тях своите колеги и съмишленици.

ПРИЛОЖЕНИЯТА – урочни структури, методически конструктор, методически разработки съдържат иновационни идеи, които оставят място за лично творчество на всеки учител-историк, склонен към креативност в учебния процес.

Намирам за много перспективна бъдеща работа на студентите с този труд, защото той е зареден с модели и идеи за професионално развитие.

ОБОБЩЕНИЕТО НА МОНОГРАФИЯТА съдържа систематизация на РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗСЛЕДВАНЕТО.

Бидейки пространно и синтезиращо, то показва достигнатата от гл. ас. К. Кръстев професионална зрялост: съдържа обяснение на редица съществени дидактически, педагогически, психологически детайли на изследването и използваните три основни метода, обявени и защитени в увода, подчертава приноса на учителите – участници в изследването, не спестява трудностите, включително при дистанционното обучение.

Оценката на ефективността на методите на активното учене е обективна.

Анкетите са информиращи, несъмнено полезни и убедителни .

Богатата библиография съответства на цитиранията , които са използвани в изложението на автора.

Според мен, монографията притежава достоинства на много добър хабилитационен труд и атестира своя автор като перспективен учен и университетски преподавател по методика на обучението по история.

В общия баланс на публикациите на гл.ас. Кр. Кръстев своето авторитетно място имат и няколкото десетки статии в сборници и списания.Намирам за положителен факта, че една част от историографските статии сполучливо са включени в разработката на отделни теми на учебното съдържание. Друга част от публикациите са свързани, естествено, с хабилитационния труд.

Убедително и представително е участието на К.Кръстев в научни конференции по историографски и историко-дидактически теми и проблеми.

Справката за цитиранията на научните публикации на гл.ас. Кр. Кръстев показва интерес към неговите трудове.

УЧЕБНА ДЕЙНОСТ. Гл. ас. д-р Кр. Кръстев е преминал до този момент през необходимите стъпала на университетската йерархия. Води семинарни занятия, учебни практики, чете лекции, ръководи магистърски програми. Водил е семинари с учители.

В работата със студентите той проявява вискателност, самодисциплина и академична отговорност.Получил е награда „Най-добър млад учен на СУ „Св. Климент Охридски“ за 2014 г.

Участва в проекта „Модерна“, членува в Асоциацията на византинистите и медиевистите в България.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. В развитието си като изследовател и преподавател гл. ас. К. Кръстев съчетава успешно изследователски умения в областта на българската медиевистика и методика на историята.
2. Приемам като цяло самооценката му за научни приноси, но поставям на първо място, с оглед на настоящия конкурс, историко-дидактическият му принос в игровите методи като инструмент за адаптиране към демократичните ценности на историческото образование в съвременното българско училище.
3. Оценявам високо изследователския стил на кандидата за доцент по методика на обучението по история, основан върху приемственост, съчетана с активно следване на иновациите в науката и образованието.
4. Кр. Кръстев притежава висока професионална етика, отразена в коректното използване и цитиране на документи и публикации на други автори, включени по различен начин в неговите изследвания.
5. Кр. Кръстев покрива минималните научни изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ.

Убедена в положителната си оценка за професионалните качества на гл. ас. д-р Красимир Сашков Кръстев, предлагам на Уважаемото жури да му присъди научната степен „доцент“ по професионално направление Педагогика на обучението по..Методика на обучението по история.

18 юни 2022 г., София

Рецензент:
проф. д-р Марийка Радева